

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบ ในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง

อมรรักษ์ สวนชูผล^{1*} กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานระดับปฏิบัติการและพนักงานระดับบริหาร ในธุรกิจโลจิสติกส์ ภาคบริการ ศึกษาเฉพาะจังหวัดในเขตปริมณฑล ที่มีรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตรรอบกรุงเทพมหานคร โดยมีการแบ่งขนาดของธุรกิจโลจิสติกส์ ออกเป็นธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดเล็ก ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดกลาง และธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดใหญ่ ซึ่งมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 คน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สารสนเทศ มีอิทธิพลทางตรงและโดยรวมต่อความฉับไวในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านทุนมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงและโดยรวมต่อความฉับไวในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านเครือข่ายทางธุรกิจมีอิทธิพลทางตรงและโดยรวมต่อความฉับไวในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านความฉับไวในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลทางตรงต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ปัจจัยด้านความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านทุนมนุษย์ และปัจจัยด้านเครือข่ายทางธุรกิจมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง และปัจจัยด้านความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านทุนมนุษย์ และปัจจัยด้านเครือข่ายทางธุรกิจมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ดังนั้นผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ

¹ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

e-mail: ohm_science@hotmail.com

*ผู้รับผิดชอบหลัก e-mail: ohm_science@hotmail.com

CASUAL FACTORS INFLUENCING COMPETITIVE ADVANTAGE OF SERVICE LOGISTICS BUSINESS IN CENTRAL PART OF THAILAND

Amonluk Shouchupon^{1*} Kanyarat Teerathanachaiyakun¹

Abstract

The purposes of the research were: to be guidance in developing of competitive advantage of service logistics business in central part of Thailand, Samples were operators and executives in service logistics business. That located in Bangkok and neighboring provinces within 100 kilometers. Business sizes were classified into small, medium, and large 400 samples were yielded base on Taro Yamane's Table. Data analysis used a structural Equation Modeling: SEM. The research findings were: Technology competitiveness factors, human capital factor, networking factor and organizational speed factor can be applied in competitiveness creation of service logistics in central part of Thailand Information technology competency factors have directly influenced and also influenced in global pictures to fast working. Human capital factors have directly influenced and influencing in global pictures to fast working factors have directly influenced to competitive advantage of service logistics business in central part of Thailand. Information technology competency factor, human capital factor, and business networking factor have influenced both direct and indirect to competitive advantage of service logistics businesses in central part of Thailand. So these research findings correlated with set hypotheses

Keywords : Competitive Advantage Service Logistics Business

¹College of Innovative Management, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under The Royal Patronage e-mail: ohm_science@hotmail.com

* Corresponding author, e-mail: ohm_science@hotmail.com

บทนำ

สืบเนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 นี้ ทำให้ธุรกิจทุกประเภทมีการแข่งขันกันมากขึ้น เนื่องจากจะมีนักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยจำนวนมาก ดังนั้นนักธุรกิจทั้งหลาย ต่างต้องสร้างกลยุทธ์ ของตนเองเพื่อให้ได้เปรียบในการแข่งขัน ทั้งนี้การรวมประชาคมอาเซียนจะกลายเป็นก้าวสำคัญ ในการเชื่อมโยงการค้าขายของประชากรในภูมิภาคที่นับว่าเป็นตลาดใหญ่ที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละประเทศ ต้องมีแผนรองรับเมื่อเวลานั้นมาถึง โดยเฉพาะธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการของไทย ต้องเร่งเตรียมความพร้อมก่อนจะถูกฉกฉวยโอกาสไป ซึ่งในประเทศไทยมีการแข่งขันด้านธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ค่อนข้างสูงมาก และการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์นี้ นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชาติ ตลอดจนช่วยผลักดันให้เกิดการยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและการค้าเพิ่มขึ้น (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2554) นอกจากนี้ เมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 แล้วนั้น ความพร้อมของธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ไทยจะเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ประกอบการไทยระดับสูงที่มีความพร้อมอยู่แล้ว เช่น ในบางบริษัทมีการควบรวมกิจการกับบริษัทต่างชาติ ที่มีความชำนาญในการดำเนินธุรกิจโลจิสติกส์ เพื่อนำระบบโลจิสติกส์การกระจายสินค้า และบุคลากรเดิมที่มีความรู้ของบริษัทต่างชาติ มาเพิ่มประสิทธิภาพให้บริษัทของตนแข็งแกร่งมากขึ้น ในขณะที่บริษัทขนาดกลางและบริษัทขนาดเล็ก จะมีความพร้อมน้อยกว่าบริษัทขนาดใหญ่ จึงต้องมุ่งแสวงหากกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินธุรกิจของตนเองเพื่อให้มีความได้เปรียบในการแข่งขัน ดังกล่าว ดังนั้นบริษัทต่างๆ ที่ดำเนินธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ หลากๆ บริษัท จึงมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานมากขึ้น มีการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจมากขึ้น และสิ่งสำคัญคือ มีการพัฒนาบุคลากรของตนเองเพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันมากขึ้นเช่นกัน

นอกจากนี้การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ของประเทศไทย ถือเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ ให้เป็นที่ยอมรับในภูมิภาค โดยการนำเอาระบบโลจิสติกส์เข้ามาบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในต่างประเทศ และเป็นช่องทางในการพัฒนาไปสู่การให้บริการด้านโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพของประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศเกษตรกรรมที่จำเป็นจะต้องอาศัยการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพจึงจะทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์การจัดการโลจิสติกส์ (Modern Logistics Management Strategy) มีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ภาครัฐและภาคเอกชนต้องให้ความสนใจในการร่วมกันปรับปรุงการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ทั้งระบบโลจิสติกส์ภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดระดับสากล

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลางได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ในครั้งนี้ ใช้วิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิทยาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology)

โดยการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับปฏิบัติการและพนักงานระดับบริหาร ในธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง โดยแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นด้านการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ ภาคบริการ เขตภาคกลาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธี Likert Scale มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยมีข้อคำถาม จำนวน 66 ข้อ

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานระดับปฏิบัติการและพนักงานระดับบริหาร ในธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ศึกษาเฉพาะจังหวัดในเขตปริมณฑล ที่มีรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร รอบกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นครปฐม พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร ซึ่งมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวนดังกล่าวโดยใช้ตารางของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับร้อยละ ± 5

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งขนาดของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ ออกเป็นธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดเล็ก ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดกลาง และธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดใหญ่ และใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางค์เพื่อหาว่าธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ ในแต่ละขนาดต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่าไร แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางค์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขนาดบริษัท	จำนวนพนักงานทั้งหมด (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดเล็ก	155,550	200
ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดกลาง	134,000	172
ธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการขนาดใหญ่	21,708	28
รวม	311,208	400

ที่มา : ข้อมูลจาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ณ วันที่ 27 มีนาคม 2555

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง

ผลการวิเคราะห์ห่อองค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล เพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบมาตรฐานตามโมเดลย่อยทั้ง 5 โมเดล โดย ผลการวิเคราะห์ห่ออิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวม พบว่า

1. ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อความฉับไวในการปฏิบัติงานที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.54 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.54

2. ความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อกลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลางที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.62 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลทางอ้อม (Indirect Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.67

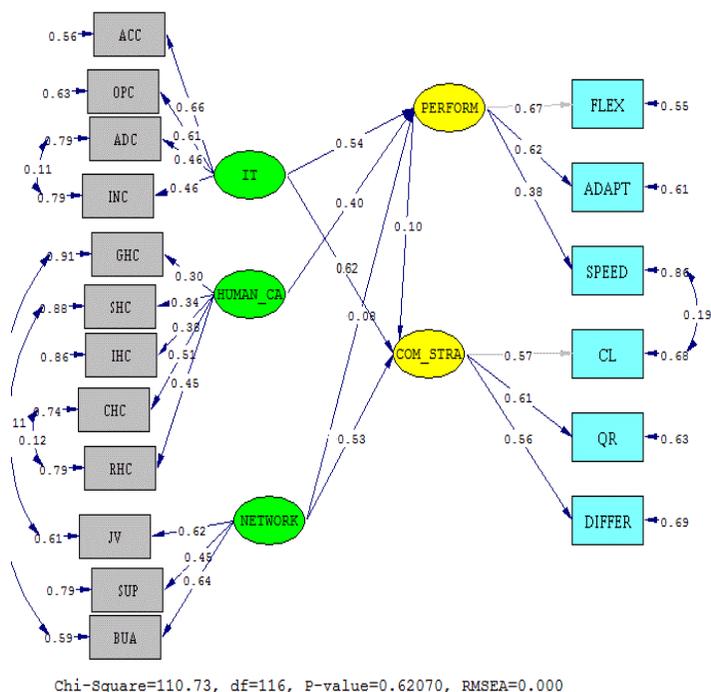
3. ทูมนมนุษย์ส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อความฉับไวในการปฏิบัติงานที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.40

4. ทูมนมนุษย์ส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.04 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.04

5. เครือข่ายธุรกิจส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อความฉับไวในการปฏิบัติงานที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.08 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.08

6. เครือข่ายธุรกิจส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่งผลทางอ้อม (Indirect Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.01 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.54

7. ความฉับไวในการปฏิบัติงานส่งผลทางตรง (Direct Effect) ส่งผลทางตรงต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และส่งผลโดยรวม (Total Effect) ทางบวกที่ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.10 ทั้งนี้ผลวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างแบบจำลองอิทธิพลเชิงสาเหตุโมเดลสุดท้าย (หลังปรับ)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบหลักด้านความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า องค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในโมเดลความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ประกอบด้วยความสามารถในการจัดหาเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยี ความสามารถในการดัดแปลงเทคโนโลยีให้เหมาะสม ความสามารถในการทำนวัตกรรมเทคโนโลยี และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานันท์ เกิดพิทักษ์ และคณะ (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเพิ่มความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันด้วยกลยุทธ์โลจิสติกส์ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้องค์กรเกิดประโยชน์สูงสุดหากได้มีการนำมาใช้อย่างเหมาะสมกับองค์กรนั้น วิเคราะห์พบประเด็นที่สำคัญ 3 ประเด็น ประกอบด้วย 1. การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร 2. การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องนั้น 3. ต้องสามารถนำมาใช้ในการสื่อสารกัน ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ต้องสามารถใช้ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างองค์กรได้ด้วย จะช่วยให้การปฏิบัติงานรวดเร็ว และแม่นยำมากขึ้น

2. องค์ประกอบหลักด้านทุนมนุษย์

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความสามารถด้านทุนมนุษย์พบว่าองค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในโมเดลทุนมนุษย์ ที่ประกอบด้วย ทุนมนุษย์ด้าน การจัดการทั่วไปทุนมนุษย์ด้านกลยุทธ์ ทุนมนุษย์ด้านอุตสาหกรรม ทุนมนุษย์ด้านความสัมพันธ์ และทุนมนุษย์ด้านความสามารถเฉพาะงาน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานแนวคิดของ Bontis (1998) ที่ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของทุนมนุษย์ว่าทุนมนุษย์ประกอบด้วยความรู้ของพนักงานในองค์กรและเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้แต่มีคุณค่ามากกว่าสินทรัพย์ที่จับต้องได้ในองค์กร และทุนมนุษย์ยังมีความสัมพันธ์กับกระบวนการทางธุรกิจทั้งภายในและภายนอกองค์กร ครอบคลุมถึงลูกค้าและซัพพลายเออร์ด้วยและทุนมนุษย์ยังทำให้องค์กรเกิดภาพลักษณ์ที่ดี ในการดำเนินการทางธุรกิจด้วยตลอดจนสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้อีกด้วย

3. องค์ประกอบหลักด้านเครือข่ายธุรกิจ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเครือข่ายธุรกิจ พบว่า องค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในโมเดลเครือข่ายธุรกิจ ที่ประกอบด้วยกิจการร่วมค้า คู่ค้า และพันธมิตรทางธุรกิจ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jane Tonge (2003) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่สำคัญหลายประการในการสร้างและการบำรุงรักษาของธุรกิจของผู้ปฏิบัติงานที่โดดเด่นที่สุดจะเป็นเรื่องของเครือข่ายของผู้ประกอบการและความสัมพันธ์กับเครือข่าย โดยมีความสัมพันธ์ในฐานะลูกค้า การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ กิจการร่วมค้าและคู่ค้า

4. องค์ประกอบหลักด้านความฉับไวในการปฏิบัติงานขององค์กร

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลความฉับไวในการปฏิบัติงานขององค์กร พบว่า องค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในโมเดลความฉับไวในการปฏิบัติงานขององค์กรที่ประกอบด้วย ความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และความเร็วในการทำงาน มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang et. al. (2004) ที่ได้จัดลำดับความสำคัญของมาตรวัดในกระบวนการหลักของโซ่อุปทาน 4 หมวดคือ ความเชื่อถือได้ในการส่งมอบ ความยืดหยุ่นและการตอบสนอง ต้นทุนและสินทรัพย์ โดยแบ่งกลยุทธ์โซ่อุปทานออกเป็น 3 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์โซ่อุปทานแบบ Lean กลยุทธ์โซ่อุปทานแบบ Agile และกลยุทธ์โซ่อุปทานแบบ Hybrid กลยุทธ์แต่ละแบบส่งผลต่อค่าน้ำหนักความสำคัญของมาตรวัดไม่เท่ากัน

5. องค์ประกอบหลักด้านกลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลกลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน พบว่าองค์ประกอบย่อยแต่ละองค์ประกอบในโมเดลกลยุทธ์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันที่ประกอบด้วย ผู้นำด้านต้นทุน การตอบสนองโดยรวดเร็ว และการขายสินค้าหรือให้บริการที่แตกต่าง มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทรี เจริญสุข (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน : กรณีศึกษาบริษัท วี - เซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบและลักษณะการดำเนินธุรกิจโลจิสติกส์ของบริษัทวี-เซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด จัดเป็นผู้ให้บริการโลจิสติกส์แบบ 3PL (Third Party Logistics Provider) ที่เป็นเจ้าของสินทรัพย์ในการประกอบกิจกรรมทางโลจิสติกส์ที่รวบรวมหลากหลายบริการอย่างครบวงจร 2. กิจกรรม โลจิสติกส์ที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัท วี-เซิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณมีความสอดคล้องกัน ซึ่งทั้ง 11 กิจกรรมมีส่วนช่วยสนับสนุนให้บริษัทสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้ง 3 ด้าน 3. แนวทางการกำหนดรูปแบบการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพคือ จะต้องกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละปีตามสถานการณ์ของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป มีการกำหนดลักษณะงานที่ชัดเจน เพื่อให้พนักงานทุกคนทำงานไปในทิศทาง

เดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนของการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดังกล่าว มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อให้ผู้บริหารของอุตสาหกรรม โลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการบริหารองค์กร และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารในธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ภาคบริการ ควรมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากรในองค์กรของตนเอง ให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กรและมีการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารในธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ภาคบริการ ตลอดจนควรมีการพัฒนาทั้งด้านความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทุนมนุษย์ ด้านเครือข่ายธุรกิจ ด้านความฉับไวในการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรของตนเองมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินและติดตามผลการนำปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ในด้านการนำไปใช้และการพัฒนา

2.2 การพัฒนาแบบจำลองการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง อาจเหมาะสมในบริบทและสังคมในด้านต่างๆ ซึ่งในอนาคตสภาพสังคมอาจเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยในด้านการพัฒนาการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ในประเทศไทยให้เหมาะสมกับบริบทนั้นๆ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของธุรกิจโลจิสติกส์ภาคบริการ เขตภาคกลาง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.บุญเรือง ศรีเหรียญ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตรวจสอบแก้ไขงานวิจัยนี้ และติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ได้มอบทุนสนับสนุนงานวิจัยปีงบประมาณ 2556 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณวันะโอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของทุกท่าน ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ

ขอขอบคุณ อาจารย์และบุคลากร ของวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการทุกท่านเป็นอย่างสูงที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ขอขอบคุณทุกท่านที่ยังไม่ได้เอ่ยนามที่ได้มีส่วนร่วมให้งานวิจัยชิ้นนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ไปด้วยดี คุณความดีหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอน ให้สติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิตของผู้วิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2555. การส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. สืบค้นจาก <http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=34>.
- _____. 2555. การส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. สืบค้นจาก <http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=34>.
- ชญานันท์ เกิดพิทักษ์ และคณะ. 2552. การเพิ่มความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันด้วยกลยุทธ์โลจิสติกส์ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน. นำเสนองานวิจัยในงานการประชุมสัมมนาวิชาการด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ครั้งที่ 9 (ThaiVCML 2009). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนทรี่ เจริญสุข. 2555. การจัดการโลจิสติกส์เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน: กรณีศึกษาบริษัทวี-เซิร์ฟโลจิสติกส์จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. 2554. โครงการศึกษาเพื่อการปรับโครงสร้างสาขาการขนส่งทางรถไฟ. กรุงเทพฯ: กระทรวงคมนาคม.
- Bontis, N. 1998. Intellectual capital: a nexploratory study that develops measure sand models. *Management Decision*. 36(2), 63-76. States of America: Pearson.
- Jane, T. 2003. Manchester Metropolitan University Business School Working Paper Series. *Harvard Business Review*. 24(32), 78-82. Prentice Hall.
- Wang, G., Huang, S. H., & Dismukes, J. P. 2004. Product-driven supply chain selection using integrated multicriteria decision-making methodology. *International Journal of Production Economics*. 21(91), 1-15.
- Yamane, T. 1967. *tistics: An introductory analysis*. New York: Harper and Row.